

Vedlegg 2

Forskrift om forvaltning av rovvilt

Fastsatt ved Kongelig resolusjon av (dato) med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet §§ 4, 6, 9, 12, 14, 26 nr. 3, 4 og 6, 35 og 50. Fremmet av Miljøverndepartementet.

Kap. 1 Generelle bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med denne forskrift er å sikre en helhetlig og bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn med utgangspunkt i fastsatte nasjonale mål for antall årlige ynglinger av disse rovviltartene. Innenfor denne ramme skal det arbeides for at de skader disse rovviltartene kan forårsake blir minst mulig. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til vern av rovviltbestandene og hensynet til beitebruk vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

§ 2 Definisjoner

I denne forskrift forstås med:

Rovvilt: Gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn.

Årlig yngling: Yngling som er godkjent av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.

Familiegruppe av ulv: Minst tre ulver som opptrer i følge innenfor et revir, hvorav minst ett individ markerer revir regelmessig.

Bufe: Sau, geit, storfe og hest.

Tamrein: Rein som inngår i reindrift som drives i samsvar med reindriftslovens bestemmelser. Rein som eies av Rendalen Renselskap omfattes ikke.

Nasjonalt overvåkingsprogram: Et særskilt bestandsovervåkingsprogram for rovvilt som på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning estimerer rovviltforekomst og ynglinger samlet for Norge og fordelt på fastsatte regioner i samsvar med fastsatt metodikk.

Rovviltnemnd: Offentlig viltorgan opprettet i medhold av viltloven § 4 med ansvar for forvaltning av gaupe, jerv, bjørn og ulv i en region.

Forvaltningsområde for ynglende ulv: Østfold, Oslo, Akershus med unntak av kommunene Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, Gjerdrum og Nittedal øst for Nitelva, Hedmark med unntak av kommunene Nord-Odal, Stange, Hamar, Løten, Ringsaker, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Follidal, Alvdal, Tynset, Tolga og Os, samt de deler som ligger vest for Glomma av kommunene Åsnes, Våler, Elverum og Åmot.

Betinget skadefelling: Vedtak med hjemmel i viltloven § 12 om felling av enkeltindivider av rovvilt for å stanse eller forhindre skader på bufe eller tamrein, der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet.

Lisensjakt: Skademotivert felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 12, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet og det kreves at jegeren etter søknad innehar en individuell personlig lisens for å kunne delta.

Kvotejakt: Ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 9, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet.

Kap. 2 Bestandsmål, forvaltningsregioner og rovviltnemnder

§ 3 Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn. Det skal være 3 årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, der familiegruppens revir i sin helhet ligger i Norge. Dersom hoveddelen av reviret ligger innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, skal reviret regnes som innenfor forvaltningsområdet. Når en del av reviret ligger i Sverige skal familiegruppen likevel ikke regnes med i målet på 3 årlige ynglinger.

Kongeørnbestanden skal forvaltes slik at bestanden opprettholdes på 850-1200 hekkende par i Norge.

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som faktisk finnes i regionene. Direktoratet er ansvarlig for at metodikk, datagrunnlag og resultater er offentlig tilgjengelig, herunder som beslutningsgrunnlag for rovviltnemnder og fylkesmenn.

§ 4 Forvaltningsregioner og nasjonale bestandsmål for regionene

Rovviltforvaltningen skal være basert på åtte forvaltningsregioner med tilhørende nasjonale mål for antall årlige ynglinger innenfor regionens grenser:

- *Region 1 – Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane:* Ingen nasjonale mål for ynglinger av gaupe, jerv, bjørn eller ulv
- *Region 2 – Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder:* 12 ynglinger av gaupe
- *Region 3 – Oppland:* 6 ynglinger av gaupe og 4 ynglinger av jerv
- *Region 4 – Østfold, Akershus og Oslo:* 5 ynglinger av gaupe, samt 3 ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i samarbeid med region 5
- *Region 5 – Hedmark:* 10 ynglinger av gaupe, 5 ynglinger av jerv og 3 ynglinger av bjørn, samt 3 ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i samarbeid med region 4
- *Region 6 – Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag:* 12 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 4 ynglinger av bjørn
- *Region 7 – Nordland:* 10 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 2 ynglinger av bjørn
- *Region 8 – Troms og Finnmark:* 10 ynglinger av gaupe – hvorav 4 i Finnmark, 10 ynglinger av jerv – hvorav 3 i Finnmark og 6 ynglinger av bjørn

§ 5 Regionale rovviltnemnder

I hver forvaltningsregion skal en rovviltnemnd ha hovedansvaret for forvaltningen av gaupe, jerv, bjørn og ulv. Rovviltnemnden skal gjennomføre vedtatt nasjonal rovviltpolitikk innenfor sin region. Rovviltnemnden oppnevnes av Miljøverndepartementet etter forslag fra Fylkestinget og Sametinget. Alle medlemmer skal ha fast plass i Fylkestinget eller Sametinget. Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for Fylkestinget og Sametinget. Rovviltnemnden velger leder og nestleder.

De ulike Fylkesting og Sametinget skal være representert med følgende antall medlemmer:

- *Region 1:* Sogn og Fjordane (2), Hordaland (1), Rogaland (1), Vest-Agder (1)
- *Region 2:* Telemark (2), Aust-Agder (1), Vestfold (1), Buskerud (1)

- *Region 3:* Oppland (5)
- *Region 4:* Akershus (2), Østfold (2), Oslo (1)
- *Region 5:* Hedmark (5)
- *Region 6:* Nord-Trøndelag (2), Sør-Trøndelag (1), Møre og Romsdal (1), Sametinget (1)
- *Region 7:* Nordland (4), Sametinget (1)
- *Region 8:* Troms (2), Finnmark (2), Sametinget (1)

Direktoratet for naturforvaltning avgjør hvilket fylkesmannsembete som skal være sekretariat for den enkelte rovviltnemnd. Direktoratet for naturforvaltning har budsjettansvar og gir nærmere veiledning og retningslinjer for rovviltnemndens og sekretariatets virksomhet, herunder om samarbeid over regiongrenser, jf. viltloven § 6 annet ledd.

Kap. 3 Forvaltning av rovvilt

§ 6 Regional forvaltningsplan for rovvilt

Rovviltnemnden skal utarbeide en regional forvaltningsplan for rovvilt. I forvaltningsplanen skal det etableres en arealdifferensiert forvaltning innenfor hver region, jf. § 1.

Forvaltningsplanen skal vise hvordan rovviltnemnden ønsker å fordele midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak innenfor regionen i tråd med prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning. Planen skal også gi anbefalinger om bruken av landbrukspolitiske og reindriftspolitiske virkemidler innenfor regionen for å bidra til en samordnet virkemiddelbruk og reduserte tap og konflikter.

Rovviltnemnden skal ha nær kontakt med berørte parter innenfor regionen ved utformingen av forvaltningsplanen. Planen skal sendes Direktoratet for naturforvaltning til uttalelse før den vedtas av rovviltnemnden.

§ 7 Generelle bestemmelser om vedtak fattet av rovviltnemnden

Rovviltnemnden skal arbeide for å oppnå de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf. § 4.

Rovviltnemnden har myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling etter §§ 8, 10 og 11 når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf. § 4. Rovviltnemndens vedtak skal bygge på den regionale forvaltningsplanen for rovvilt, data om biologiske og bestandsmessige forhold gitt av nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt, og om skade- og konfliktsituasjonen, jf. §§ 3 tredje ledd og 6.

En rovviltnemnd kan ikke fatte vedtak om kvote for felling som berører familiegruppe av ulv der deler av reviret ligger i Sverige. Rovviltnemnden kan heller ikke fatte vedtak om kvote for felling som berører familiegruppe av ulv som bidrar til det nasjonale bestandsmålet for ulv.

For at rovviltnemnden skal være beslutningsdyktig må minst tre medlemmer (eller varamedlemmer) være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme.

Etter at vedtak om kvote for felling er fattet etter §§ 8, 10 og 11 skal all irregulær avgang av rovvilt belastes den kvote som er bestemt av rovviltnemnden.

§ 8 Kvote for betinget skadefelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv

Dersom vilkårene i § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd tildele kvote for betinget skadefelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv til fylkesmannen for å forhindre at disse artene gjør skade på bufe eller tamrein. Slik kvote for betinget skadefelling kan gjelde innenfor perioden 1. juni til 15. februar.

Vedtak etter første ledd som gjelder ulv i regionene 4 og 5 skal fattes av rovviltnemndene i disse to regioner i felleskap.

§ 9 Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. § 8, eller Direktoratet for naturforvaltning, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredstillende løsning ut fra prinsippet om arealdifferensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av utgifter i forbindelse med felling.

§ 10 Kvote for lisensjakt på gaupe, jerv, bjørn og ulv

Dersom vilkårene i § 7 er oppfylt, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for skademotivert lisensjakt for å begrense veksten og/eller utbredelsen av en bestand av gaupe, jerv, bjørn og ulv.

Vedtak etter første ledd som gjelder ulv i regionene 4 og 5 skal fattes av rovviltnemndene i disse to regioner i felleskap.

Rovviltnemnden kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote for lisensjakt dersom nye opplysninger tilsier det, jf. 7 annet ledd tredje punktum.

Tillatt lisensjaktperiode er for

- gaupe: 15. februar til 15. april
- jerv: 1. oktober til 15. februar
- bjørn: 1. september til 15. oktober
- ulv: 1. oktober til 15. februar.

Rovviltnemnden kan fastsette en kortere lisensjaktperiode dersom særlige forhold tilsier det.

Det kan ikke utøves lisensjakt i de fredningsperioder som viltloven § 10 fastsetter.

Lisensjakt på ulv i perioden 1. januar til 15. februar og lisensjakt på jerv i hele jaktperioden kan utøves uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35. For øvrig gjelder de ordinære bestemmelser om jaktutøvelse gitt i eller i medhold av viltloven.

Vedtak etter denne paragraf skal avgrense lisensjaktområder, bestemme antall dyr som kan felles, eventuell fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, samt nærmere vilkår for gjennomføring av lisensjakten i samsvar med regional forvaltningsplan for rovvilt, jf. § 6.

§ 11 Kvote for jakt på gaupe

Dersom vilkårene i § 7 er oppfylt og bestandsforholdene tilsier det, kan en rovviltnemnd fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i medhold av viltloven § 9, jf. viltloven § 3.

Vedtak etter første ledd skal avgrense jaktområdet, bestemme antall dyr som kan felles, eventuell fordeling på kjønn og alder og om bestemte typer dyr skal være unntatt, samt nærmere vilkår for gjennomføring av kvotejakten i samsvar med regional forvaltningsplan, jf. § 6.

Rovviltnemnden kan til enhver tid endre eget vedtak om kvote for jakt på gaupe dersom nye opplysninger tilsier det, jf. 7 annet ledd tredje punktum.

Tillatt jaktidsramme for kvotejakt på gaupe er 15. februar til 15. april. Rovviltnemnden kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det. Det kan ikke utøves kvotejakt i de fredningsperioder som viltloven § 10 fastsetter.

§ 12 Skadefelling av kongeørn

Fylkesmannen kan gi tillatelse til felling av enkeltindivider av kongeørn som volder vesentlig skade på bufe eller tamrein, forutsatt at felling kan rettes mot bestemte individer som volder skade, jf. viltloven § 14. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område og tidsrom. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at etablerte par eller voksne fugler skal være unntatt og at felling skal foretas av nærmere bestemte personer.

§ 13 Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om felling av rovvilt av eget tiltak eller etter søknad.

Direktoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, lisensjakt eller kvotejakt også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredstillende løsning ut fra prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, jf. §§ 1 og 6.

Foreligger en vedtatt forvaltningsplan for vedkommende region, jf. § 6, kan direktoratet delegere myndighet etter annet ledd til rovviltnemnden eller fylkesmannen etter en konkret vurdering i det enkelte tilfelle.

Vedtak om felling som berører familiegruppe av ulv med deler av reviret i Sverige skal fattes etter kontakt med svenske myndigheter.

For vedtak etter denne paragraf kan Direktoratet for naturforvaltning i særlige tilfeller bestemme at fellingsoppdrag skal gjennomføres i regi av offentlig myndighet. Tilsvarende kan direktoratet eller den direktoratet bemyndiger som alternativ til felling iverksette særskilte tiltak for å skremme eller avskrekke bestemte individer av rovvilt fra uønsket adferd.

Kap. 4 Bestemmelser om administrasjon, deltakelse, rapportering, meldeplikt og ettersøk

§ 14 Administrasjon og kunngjøring

Fylkesmannen gis myndighet til å administrere lisensjakt på gaupe, jerv, bjørn og ulv og kvotejakt på gaupe, og utstede jaktlisenser.

Dersom et fastsatt lisensjaktområde omfatter arealer i flere fylker, jf. § 10 siste ledd, administreres jakten av den fylkesmann som har størst areal innenfor jaktområdet.

Fastsatt kvote og avgrensning av område for lisensjakt og kvotejakt, samt vilkår for å delta i jakten, skal kunngjøres offentlig på den måte som er vanlig i vedkommende distrikt.

§ 15 Vilkår for deltakelse i lisensjakt

For å kunne få tildelt lisens må en jeger oppfylle følgende kriterier:

- Ha betalt jegeravgift for vedkommende jaktår
- Ha bestått skyteprøve for storviltjakt for vedkommende jaktår
- Ha overholdt rapporteringsplikten i henhold til § 16.

En rovviltnemnd kan fastsette ytterligere vilkår for godkjenning av lisensjeger, herunder om særlige rutiner for kommunikasjon og sikker rapportering om felte dyr. Rovviltnemnden kan fastsette et maksimalt antall lisensjegere innenfor ett eller flere lisensjaktområder. Rovviltnemnden kan delegere myndighet etter dette ledd til fylkesmannen.

Alle som deltar i lisensjakt plikter å holde seg oppdatert om kvotens størrelse, gjenværende kvote og eventuelle andre begrensninger for jaktutøvelsen. Original personlig lisens skal medbringes under jakt.

§ 16 Rapportering, meldeplikt og undersøkelse av felte dyr

Felling eller forsøk på felling av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal umiddelbart meldes til fylkesmannen og andre på slik måte som det bestemmes i vedtak om skadefelling eller kvotejakt, eller ved utstedelse av lisens. Jeger skal fremvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra Statens naturoppsyn, politiet eller fylkesmannen/lisensutsteder.

Den som feller gaupe, jerv, bjørn eller ulv plikter vederlagsfritt å innlevere skrotten til vitenskapelige formål på slik måte som det bestemmes i vedtak om skadefelling eller kvotejakt, eller ved utstedelse av lisens. Jeger eller preparant plikter å innlevere skrotten innen 1. juli. Dersom felt rovvilt først leveres til preparant, skal dette gjøres innen 1. juni. Dersom innleveringsplikten ikke overholdes tilfaller individet i sin helhet Viltfondet, jf. viltloven §§ 48 og 50.

§ 17 Ettersøk av såret og skadet rovvilt

Den som skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn under forsøk på felling i medhold av bestemmelsene i denne forskrift plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvise seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Det skal ikke gjøres forsøk på felling av nye dyr mens ettersøk pågår.

Den som skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

Ved ettersøk av rovvilt som påtreffes skadet eller skades utenom lovlig jakt eller fellingsforsøk skal kommunen straks varsle fylkesmannen. Fylkesmannen kan beslutte at ettersøk skal gjennomføres med særlig kvalifisert personell.

Kap. 5 Klage, dispensasjon, straff og ikrafttredelse

§ 18 Klageadgang

Rovviltnemndens vedtak om kvote for betinget skadefellingstillatelse og kvote for lisensjakt eller kvotejakt, jf. §§ 8, 10 og 11, kan påklages til Miljøverndepartementet. Miljøverndepartementet skal før klagen sluttbehandles gi Direktoratet for naturforvaltning anledning til å gi en faglig tilråding i saken. For øvrig følger klagebehandlingen forvaltningslovens regler.

Andre vedtak som fattes med hjemmel i denne forskrift kan påklages etter reglene i forvaltningsloven.

§ 19 Dispensasjon

Miljøverndepartementet eller den departementet bestemmer kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

§ 20 Myndighet til å endre forskriften

Miljøverndepartementet kan vedta endringer i denne forskrift.

§ 21 Straff

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift er straffbart, jf. viltloven § 56.

§ 22 Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft 1. april 2005. Samtidig oppheves:

- Forskrift 30. juni 2000 nr. 656 om forvaltning av bjørn, jerv, ulv og gaupe
- Forskrift 30. august 2002 nr. 973 om regionale rovviltnemnder
- Forskrift av 7. november 1997 nr. 1154 om forsøk med regionale rovviltnemnder og om lisensjakt på jerv.

Fra samme tidspunkt gjøres følgende endringer i andre forskrifter:

- Forskrift 11. februar 2002 nr. 149 om jakt og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2002 til og med 31. mars 2007: § 2 om jakttid for gaupe i hele landet oppheves.

- Forskrift 1. september 1997 nr. 1000 om felling av viltarter som gjør skade eller som vesentlig reduserer andre viltarters reproduksjon: Pkt II bokstav C oppheves når det gjelder arten kongeørn.
- Forskrift 22. mars 2002 nr. 150 om utøvelse av jakt og fangst endres fra ikrafttredelsen av denne forskrift slik:
 - § 3, annet ledd: Med kvotejakt menes ordinær jakt på et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 9, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet.
 - § 3, tredje ledd: Med lisensjakt menes skademotivert felling av et bestemt antall individer av en viltart med hjemmel i viltloven § 12, der kvoten er fastsatt av offentlig myndighet og det kreves at jegeren etter søknad innehar en individuell personlig lisens for å kunne delta.*(i tillegg enkelte endringer/harmoniseringer i kap. 4 og kap. 8 som tas inn senere)*
- Forskrift 8. mars 2004 nr. 515 om jakt, fangst og fiske i statsallmenning: §11 annet ledd endres til: Gaupejakt kan tilbys i områder der den regionale rovviltnemnden eller Direktoratet for naturforvaltning har fastsatt kvote.
- Forskrift 19. april 1988 nr. 336 om viltforvaltning på statsgrunn: § 14 annet ledd endres til: På samme måte kan gaupejakt utlyses i områder der den regionale rovviltnemnden eller Direktoratet for naturforvaltning har fastsatt kvote.